

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8Pc/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622202311
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1622202311.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, v právnej veci navrhovateľa - oprávneného z výživného Z. M., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom E., X. námestie č. XXX/XX, proti odporcovi - povinnému platiť výživné C.. P. M., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom G., I. č. XX, v konaní o návrhu na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca C.. P. M., nar. XX.XX.XXXX k oprávnenému poberať výživné Z. M., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 270 Eur mesačne na sumu 450 Eur mesačne, počnúc 01.03.2023, ktoré výživné bude zasielať k rukám plnoletého Z. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok tunajšieho súdu č. k. 9P/162/2015-69 zo dňa 27.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 20CoP/110/2018-283 zo dňa 22.05.2019 v časti výroku o výživnom pre v tom čase maloletého Z..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.09.2022 sa navrhovateľ - oprávnený z výživného domáhal zvýšenia výživného zo sumy 270,- Eur mesačne na sumu 450,- Eur, počnúc dňom 01.10.2022. Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9P/162/2015-69 zo dňa 27.06.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/110/2018-283 zo dňa 22.05.2019 bol v čase svojej maloletosti zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom otec - povinný platiť výživné bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 270,- Eur mesačne. V tom čase bol navrhovateľ - oprávnený z výživného študentom 6. ročníka osemročného Gymnázia v Malackách. Ako uviedol, v školskom roku 2021/2022 ukončil stredoškolské štúdium vykonaním maturitnej skúšky, následne začal študovať na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave formou denného štúdia, v dôsledku čoho náklady na jeho potreby vzrástli. Uviedol, že do školy denne dochádza verejnou dopravou, stravuje sa doma, vznikli mu náklady v súvislosti so zakúpením kníh - 100,- Eur a notebooku v sume 1600,- Eur, náklady má aj so svojím zdravotným stavom - nosí okuliare, navštevuje alergologickú ambulanciu. Ďalej poukázal na skutočnosť, že jeho rodičia majú ďalšiu vyživovaciú povinnosť k jeho sestre - v súčasnosti tiež už plnoletej Z. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je študentkou Školy umeleckého priemyslu v Bratislave, pričom povinný z výživného bol rozsudkom tunajšieho súdu č. 34P/49/2020 zo dňa 19.11.2021 zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu zvýšeným výživným zo sumy 230,- Eur sumou 370,- Eur. Ďalej uviedol, že býva v 3 - izbovom byte spolu s matkou a dvomi plnoletými súrodencami. Matka je zamestnaná, jej mesačný príjem činí 850,- Eur, do 30.06.2022 poberala rodinné prídavky na dve deti, spolu vo výške cca 60 Eur. Odporca - povinný z výživného je ako bývalý vojak poberateľom výsluhového dôchodku v sume 1200,- Eur mesačne, zároveň je zamestnaný ako učiteľ s mesačným príjmom cca 800,- Eur, je vlastníkom rodinného domu a motorového vozidla.

Navrhovateľ dodal, že odporca má vedomosť o tom, že navrhovateľ je od septembra 2022 študentom vysokej školy, napriek tomu na jeho výživu prispieva naďalej sumou 270,- Eur mesačne, iným spôsobom neprispieva. Navrhovateľ je s odporcom v kontakte od júla 2021 a to v občasnom telefonickom kontakte a tiež párkrát ho bol navštíviť. Navrhovateľ poukázal aj na rastúce ceny elektrickej energie, potravín a ďalších produktov bežnej dennej potreby.

Navrhovateľ k svojmu návrhu doložil fotokópiu potvrdenia o dennej forme štúdia na Trnavskej univerzite v Trnave a doklady o uskutočnených úhradách.

2. Dňa 21.02.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie odporcu - povinného z výživného, v ktorom uviedol, že na výživu navrhovateľa prispieval v období od 01/2022 do 11/2022 súdom určenou sumou 270,- Eur mesačne. Ako uviedol, v mesiaci 11/2022 dobrovoľne prispel na jeho výživu sumou 100,- Eur na štúdium, po doručení predmetného návrhu na zvýšenie výživného v novembri 2022 jednorazovo doplatil navrhovateľovi rozdiel v sume 160,- Eur za mesiace 10/2022 a 11/2022 a v mesiacoch 12/2022, 01/2023 a 2/2023 poukázal na účet navrhovateľa výživné v sume 450,- Eur mesačne. Záverom navrhol, aby súd zvýšil výživné na navrhovateľa zo sumy 270,- Eur mesačne na sumu 450,- Eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2022.

3. Navrhovateľ v doplnení návrhu, súdu doručenom dňa 23.02.2023 potvrdil, že odporca v 10/2022 a 11/2022 prispel na jeho výživu sumou 270,- Eur mesačne, zároveň v týchto mesiacoch poukázal na účet navrhovateľa dvakrát sumu 100,- Eur ako „príspevok na štúdium“ a sumu 160,- Eur ako „doplatok na výživnom“, pričom počnúc mesiacom 12/2022 povinný z výživného prispieva navrhovateľovi titulom výživného sumou 450,- Eur mesačne. V prílohe priložil doklady o prijatých sumách výživného. Navrhol, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť povinného platiť výživné od 01.03.2023 na sumu 450 Eur mesačne.

4. Navrhovateľ - oprávnený poberať výživné, sa na pojednávanie nariadené na deň 28.02.2023 nedostavil napriek riadne vykázanému predvolaniu dňom 14.02.2023, pričom svoju neúčast' ospravedlnil podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.02.2023, o odročenie pojednávania nepožiadaval, žiadal súd, aby vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

5. Odporca - povinný z výživného sa na pojednávanie nariadené na deň 28.02.2023 nedostavil napriek riadne vykázanému predvolaniu dňom 16.02.2023, pričom svoju neúčast' ospravedlnil podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.02.2023, o odročenie pojednávania nepožiadaval, žiadal súd, aby vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Vzhľadom k tomu súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv všetkých účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, potvrdením o dennej forme štúdia na Trnavskej univerzite v Trnave oprávneného z výživného, predloženými dokladmi, doplnením návrhu zo dňa 23.02.2023 a vyjadrením povinného z výživného zo dňa 17.02.2023, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 9P/162/2015-69 zo dňa 27.06.2016, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/110/2018-283 zo dňa 22.05.2019, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 9P/172/2015 - 167 zo dňa 30.05.2016, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9P/172/2015 - 212 zo dňa 26.10.2016, ako aj s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že naposledy o výživnom rozhodol tunajší súd rozsudkom č. 9P/162/2015-69 zo dňa 27.06.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/110/2018-283 zo dňa 22.05.2019, v zmysle ktorých bolo manželstvo rodičov navrhovateľa - oprávneného z výživného rozvedené, v tom čase maloletý navrhovateľ bol zverený do osobnej starostlivosti matky a odporca bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu navrhovateľa sumou 230,- Eur mesačne a počnúc dňom 01.09.2017 v sume 270,- Eur mesačne a zároveň uhradiť zročné výživné za obdobie od 17.09.2016 do 31.05.2019 vo výške 1266,92 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok č. 9P/162/2015-69 zo dňa 27.06.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/110/2018-283 zo dňa 22.05.2019 nadobudol v časti výroku o výživnom pre navrhovateľa právoplatnosť dňom 10.06.2019. V čase tohto rozhodnutia bol navrhovateľ študentom osemročného Gymnázia v Malackách.

8. Navrhovateľ nadobudol dňa 10.06.2020 plnoletosť, v školskom roku 2021/2022 ukončil štúdium na Gymnáziu v Malackách a od septembra 2022 je študentom denného štúdia na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, v súvislosti s čím vzrástli náklady na jeho potreby. Navrhovateľ do školy denne dochádza verejnou dopravou, stravuje sa doma, vznikli mu náklady v súvislosti so zakúpením učebných pomôcok, ako kníh, či notebooku v sume 1600,- Eur. Navrhovateľ je sledovaný v alergologickej ambulancii, ako aj očnej ambulancii, nosí dioptrické okuliare. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a dvomi plnoletými súrodencami Y. M., nar. XX.XX.XXXX a Z. M., nar. XX.XX.XXXX, ku ktorej majú rodičia navrhovateľa naďalej vyživovaciu povinnosť (plnoletý Y. je už zárobkovo činný).

9. V súčasnosti je matka oprávneného z výživného aj naďalej zamestnaná, jej mesačný príjem činí 850,- Eur mesačne netto, poberá prídavky na dve deti. Žije v 3 - izbovom byte v spoločnej domácnosti so všetkými tromi plnoletými deťmi.

10. Odporca - povinný z výživného je ako bývalý vojak poberateľom výsluhového dôchodku, zároveň je zamestnaný ako učiteľ, je vlastníkom rodinného domu a motorového vozidla. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 34P/49/2020-107 zo dňa 19.11.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP//44/2022-159 zo dňa 13.01.2023 bol zaviazaný povinnosťou prispievať na jej výživu zvýšeným výživným zo sumy 230,- Eur na sumu 370,- Eur počnúc 02.09.2020 s povinnosťou uhradiť zročné výživné vo výške 1496,57 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.12.2021 v časti zvýšenia výživného a dňa 01.02.2023 v časti výroku o zročnom výživnom.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

17. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

19. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

20. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

21. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, ke nastala podstatná zmena pomerov.

22. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

23. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa.

24. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

25. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenia Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

26. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa - oprávneného z výživného na zvýšenie výživného je dôvodný - od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene pomerov, a to najmä na strane navrhovateľa ako oprávneného z výživného, ktorý nadobudol dňa 10.06.2020 plnoletosť, v školskom roku 2021/2022 ukončil štúdium na Gymnáziu v Malackách a od septembra 2022 je študentom denného štúdia na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Vzhľadom na tieto skutočnosti je zrejmé, že u navrhovateľa vzrástli náklady na jeho potreby, ktoré sú plynutím času, starším vekom, väčšie ako boli v čase posledného určenia výživného, pričom tieto vzrástli aj nástupom navrhovateľa na denné štúdium vysokej školy a s tým súvisiacim denným dochádzaním, potrebou zakúpenia učebných pomôcok ako učebníc, či notebooku v sume 1600,- Eur. Navrhovateľ je sledovaný v alergologickej ambulancii, ako aj očnej ambulancii, nosí dioptrické okuliare. V dôsledku uvedeného doposiaľ určené výživné v súčasnej dobe nie je dostatočné na pokrytie potrieb navrhovateľa. Súd pri určení výšky výživného zohľadnil aj skutočnosť, že obaja rodičia majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej Z. M., nar. XX.XX.XXXX, pričom prihladol aj na skutočnosť, že s takýmto zvýšením výživného otec navrhovateľa ako povinný z výživného vyjadril v podaní zo dňa 17.02.2023 svoj súhlas a po oboznámení sa s návrhom navrhovateľa takto zvýšené výživné počnúc decembrom 2022 navrhovateľovi už dobrovoľne hradí, pričom navrhovateľovi uhradil aj rozdiel medzi pôvodným výživným a zvýšeným výživným za 10/2022 a 11/2022.

27. Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i vo ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok navrhovateľa na zvýšenie výživného má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním; je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, preto mu, aj s poukazom na súhlasné stanovisko povinného platiť výživné, v plnom rozsahu vyhovel.

28. Podľa ustanovenia § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd s poukazom na výrokovú časť rozhodnutia zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 9P/162/2015-69 zo dňa 27.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k. 20CoP/110/2018-283 zo dňa 22.05.2019 v časti výroku o výživnom pre v tom čase maloletého Z..

30. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.